

קווים לדמותה של המתלוננת הסדרתית

לאחרונה אנו עדים לחשיפה מוצדקת ונחוצה של הטרדות מיניות במקומות עבודה, בתי ספר ומרחבים אחרים. אך יש גם תופעה הפוכה, של נשים שמתלוננות קבוע כנגד גברים ומגישות נגדם תלונות שווא, במטרה להשיג יתרון בהליכים שונים כגון גירושין או פיטורים מעבודה. התלונות יכולות להיות על רקע הטרדה מינית, אלימות, ניצול וכדומה. עו"ד אסף דוק מסביר מי היא המתלוננת הסדרתית, מהן תלונות שווא ומה אפשר לעשות כדי להתמודד עם התופעה במסגרת החוק.

מי היא המתלוננת הסדרתית?

החוק מיועד לשמור על האזרחים מפני ביצוע עבירות שונות. אך מה קורה אם אזרחים מנצלים את החוק עצמו כדי לעבור על החוק? זהו המקרה של המתלוננת הסדרתית, שמגישה [תלונות שווא](#) במטרה להשיג יתרון בהליכים שונים. להלן דוגמאות למקרים שבהם הוגשו תלונות שווא בעבר:

□ **תיקי גירושין** - תלונת שווא יכולה להשיג לאישה יתרון בהליכי גירושין, באמצעות הכפשת שמו של הגבר. לפעמים הגברים נכנעים ללחצים אלה ומסירים את התנגדותם או נענים לדרישות האישה, רק כדי שתפסיק להגיש נגדם תלונות.

□ **פיטורים בעבודה** - לא כל עובד יכול לקבל בהבנה פיטורים, גם אם הם מוצדקים וחוקיים. לצערנו נשים מנצלות את החוק ומתלוננות תלונות שווא כלפי הבוס או עמיתים בעבודה, כדי למנוע את הפיטורים או להשיג פיצויים גבוהים יותר.

□ **סכסוכי שכנים** - הדבר הקל ביותר במסגרת סכסוכי שכנים הן תלונות שווא על הטרדות והצקות שלא היו ולא נבראו.

זה רק קצה הקרחון לאפשרויות השונות שבהן מנצלות נשים את האהדה הציבורית והממסדית כלפי תלונותיהן. התלונות יכולות להיות על הטרדה מינית, אונס, איומים, תקיפה, שימוש בכוח וכל דבר אחר שהאישה מעלה על דעתה. ידועים גם מקרים שבהם נשים התלוננו כלפי הגרושים שלהם על ניצול מיני של ילדיהם, האשמה חמורה ביותר שהינה בעלת השלכות אדירות על הגברים.

ההשלכה על האדם שנפתח נגדו התיק היא גדולה. שמו הטוב מוכפש, הוא מוצא עצמו נמצא בחקירה על אף היותו אדם נורמטיבי שומר חוק, עליו להוכיח את חפותו ולהילחם על שמו הטוב. גם אם התיק נסגר ונמצא כי התלונה נבדחה ממוחה של האישה, הרי שפעמים רבות מתקשים גברים אלה לחזור לתלם ולתפקד במסגרת העבודה והמשפחה.

לפעמים האדם הנסחט כל כך חושש מתהליך זה, עד שהוא נכנע לדרישותיה של המתלוננת ומעביר לה כספים או נענה לדרישות שהציבה. יצוין כי לא תמיד הקורבן הוא גבר וידועים מקרים שבהם הוגשו תלונות שווא כנגד בעלי דירה, קולגות בעבודה, שוטרות ועוד.

מה אפשר לעשות כנגד מתלוננת סדרתית?

התופעה של תלונות שווא יכולות להוציא אדם מדעתו, אולם יש להקפיד להפעיל שיקול דעת ולא להיגרר לאמצעים לא חוקיים. לפעמים המתלוננת ממתינה בדיוק לתגובות אלה, וכך יכולה להגיש תלונה אמיתית על איומים או תקיפה. בדרך כלל לאחר חקירה מתברר כי התלונה היא תלונת שווא והיא נסגרת בשל חוסר ראיות או חוסר עניין לציבור. אולם אין די בכך והאדם מעוניין בעשיית צדק והפסקת שטף התלונות של האישה.

לאחרונה יצא [עדכון להנחיה מספר 2.5 מטעם פרקליט המדינה](#). העדכון נוגע למדיניות בפתיחת חקירות והעמדות לדין כאשר מתעוררים חשדות למסירה של עדויות או אמירות כוזבות, הן בפני בית המשפט והן

בחקירה. מטרת ההנחיה החדשה היא לשנות את ההנחיות הקודמות ולחדדן, כך שאכן תפתח חקירה במקרים מוצדקים, ומאידך לא יינקטו הליכים פליליים כשאין אינטרס ציבורי המצדיק את העניין.

החוק קובע כי מי שמגיש תלונת שווא במשטרה מתוך מודעות לכך שהיא שקרית, צריך לעמוד לדין. [מסירת ידיעה כוזבת במשטרה](#) זו עבירה פלילית לכל דבר שדינה עד 5 שנות מאסר, ועל המתלונן להיענש. עם זאת, בדרך כלל המשטרה אינה עושה זאת ולא מעמידה לדין אנשים שמגישים תלונות שווא, במיוחד אם מדובר על סכסוכי גירושין. הדרך, אם כך, להתמודד עם מתלוננת סדרתית היא לתבוע את האישה [בתביעת פיצויים נזיקית בגין רשלנות או לשון הרע](#):

□ **תביעת לשון הרע** - חוק לשון הרע פוסק כי אסור לפרסם על הזולת מידע שעלול להשפילו, לבזותו או לפגוע בפרנסתו. אף אמירה בודדת לאדם אחד מהווה פרסום לשון הרע שמאפשר תביעה אזרחית. החוק תופס תלונת שווא במשטרה כאמירה לאדם אחד, ולכן אפשר להגדיר תלונת שווא כפרסום לשון הרע ואפשר לתבוע את המתלוננת. יש לכך סייג אחד והוא שאם האישה מאמינה בתלונה שלה, אי אפשר לתבוע אותה על לשון הרע, גם אם התלונה התבררה כשקרית.

הפיצויים על זכייה [בתביעת לשון הרע](#) יכולים להגיע עד 50,000 ₪ במקרה רגיל ועד 100,000 ₪ אם לשון הרע פורסם בכוונה לפגוע. בפסיקת לשון רע אפשר לפסוק פיצויים אף ללא הוכחת נזק. כלומר אם התובע הצליח להוכיח לבית המשפט כי הנתבעת פרסמה עליו לשון רע, הוא אינו צריך להוכיח כי נגרם לו נזק, כי הפיצוי הניתן הוא על עצם הפרסום ולא על ההשלכות שלו.

□ **רשלנות** - רשלנות היא הפרה של חובת הזהירות כלפי ניזוק מסוים. בית המשפט קבע כי גם במקרה של תלונת שווא אפשר לתבוע תביעת נזיקין בגין רשלנות, אולם בניגוד לתביעת לשון הרע, בתביעת רשלנות יש להוכיח את הנזק לנתבע. עליו להוכיח שאכן הוגשה תלונת שווא, שהיא שקרית, להוכיח את הנזק שנגרם לו בגינה וכמובן את הקשר הסיבתי בין תלונת השווא לבין נזקים אלה. אם התביעה מתקבלת, באפשרות התובע לקבל פיצויים על נזקים שונים שנגרמו לו בגלל תלונת השווא, למשל עוגמת נפש, נזקים נפשיים ופיגועה בשמו הטוב.

הוגשה נגדך תלונת שווא במשטרה?

המערכת המשפטית בישראל היא יציבה והוגנת, אולם מעצם הווייתה יש בה פרצות שמאפשרות לנצל את המערכת לתלונות שווא. כל אזרח רשאי להגיע לתחנת המשטרה ולהתלונן ככל העולה על רוחו תלונות שונות ומשונות נגד מעסיקים, בני זוג לשעבר, שכנים, בני משפחה, חברים ועוד. גם אם המשטרה בדקה את התלונה, מצאה אותה שקרית וסגרה את התיק, הנזק לנתבעים עלול להיות גדול. משום כך מאפשר החוק לתבוע את המתלוננת הסדרתית בתביעת לשון הרע ובתביעת רשלנות.

היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך ולדרוש את העמדתו לדין של המתלוננת הסדרתית ולתבוע ממנו פיצוי כספי משמעותי.

במידה וזמנת [לחקירה במשטרה](#) או הוגש נגדך [כתב אישום](#) בעבירה שמקורה בתלונת שווא, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}